

Manipulace s historickými zvukovými nosiči a jejich ochrana

Vznik, průběh a výsledky metodiky zaměřené na ochranu a péči
o vybrané typy zvukových nosičů

Martin Mejzr

Osnova příspěvku

- Projekt Nový fonograf - workflow zvukových dokumentů a fyzická ochrana
- Průběh vzniku metodiky
- Struktura textu
- Limity, potenciál a výhledy

Workflow projektu Nový fonograf

- fyzická ochrana = posouzení stavu nosičů, ošetření/čištění, umístění do nových archivních obalů
- reflexe dlouhodobého uchovávání a jeho podmínek
- fyzická manipulace s nosiči

IDENTIFIKACE

Přijetím zvukové nahrávky do muzejní sbírky začíná její cesta k posluchačům.

OCHRANA

Ochrana zvukové nahrávky je zaručena celou řadou odborných opatření.

FOTOGRAFOVÁNÍ

Pro uchování informací o nahrávce je nutné nafotit etikety a obaly nosičů.

KATALOGIZACE

Nahrávky se katalogizují, aby mohla vzniknout diskografická databáze.

DIGITALIZACE

Digitalizace je nezbytným krokem pro uchování i zpřístupnění nahrávky.

SPRÁVA DAT

Kvalitní správa dat umožní dlouhodobé zachování hodnoty zvukové nahrávky.

ZPŘÍSTUPNĚNÍ

Posledním krokem k posluchači je zpřístupnění nahrávky.

VÝVOJ

Inovace nástrojů a procesů zajistí zachování kulturního dědictví.

VZDĚLÁVÁNÍ

Své zkušenosti a poznatky šíříme dál na různých platformách.

IDENTIFIKACE

Přijetím zvukové nahrávky do muzejní sbírky začíná její cesta k posluchačům.

KATALOGIZACE

Nahrávky se katalogizují, aby mohla vzniknout diskografická databáze.

ZPŘÍSTUPNĚNÍ

Posledním krokem k posluchači je zpřístupnění nahrávky.

OCHRANA

Ochrana zvukové nahrávky je zaručena celou řadou odborných opatření.

DIGITALIZACE

Digitalizace je nezbytným krokem pro uchování i zpřístupnění nahrávky.

VÝVOJ

Inovace nástrojů a procesů zajistí zachování kulturního dědictví.

FOTOGRAFOVÁNÍ

Pro uchování informací o nahrávce je nutné nafotit etikety a obaly nosičů.

SPRÁVA DAT

Kvalitní správa dat umožní dlouhodobé zachování hodnoty zvukové nahrávky.

VZDĚLÁVÁNÍ

Své zkušenosti a poznatky šíříme dál na různých platformách.

Průběh vzniku metodiky

- Kolektiv autorů (Anthony Allen, Martin Mejzr, Helena Novotná, Filip Šír)
- Návaznost na existující zahraniční texty a příručky
 - IASA TC-05
 - ARSC Guide
- domácí inspirace?

Průběh vzniku metodiky

- Průzkumy a zpracování různých sbírek
 - gramofonové desky (ČMH, sbírka Národní divadlo)
 - fonoválečky České muzeum hudby (ČMH)

Struktura textu metodiky

- 1. Historie nejstarších typů zvukových nosičů**
- 2. Kompozice historických zvukových nosičů a jejich materiálové složení**
3. Podmínky uchovávání historických zvukových nosičů
4. Posouzení fyzického stavu historických zvukových nosičů
5. Manipulace s historickými nosiči

Struktura textu metodiky (kapitola 3)

3. Podmínky uchovávání historických zvukových nosičů

- Vlivy a faktory prostředí (teplota a vlhkost)
- Změny a kolísání podmínek prostředí
- Aklimatizace nosičů
- Uchovávání a uložení sbírek zvukových nosičů
- Umístění a uložení individuálních nosičů

Struktura textu metodiky (kapitola 4)

4. Posouzení fyzického stavu historických zvukových nosičů

- Zhodnocení obalů
- Fyzické poškození nosičů
- Plíseň
- Specifické rysy degradace
- Degradace nosičů vlivem opakovaného přehrávání

Struktura textu metodiky (kapitola 5)

5. Manipulace s historickými nosiči

- Obecné zásady manipulace s nosiči
- Specifika manipulace u jednotlivých nosičů
- Hygiena spojená s uchováváním historických nosičů
- Zvláštní péče o poškozené nosiče

Limity, potenciál, výhledy

- rozpracovat dílčí témata do samostatných metodických textů
- nutnost lépe znát prostředí a praxi institucí v ČR
- interdisciplinární propojení
- zaměření na další druhy zvukových nosičů

NÁRODNÍ MUZEUM

děkuji za pozornost

martin.mejzr@novyfonograf.cz

www.novyfonograf.cz